

Rosenmüller

kunnen staven. Dan moet het bij de minister op tafel komen, moet het uitgezocht worden, moeten wij de consequenties kennen, moeten maatregelen worden genomen en moet de Kamer worden ingelicht. De andere mogelijkheid is dat het alleen op basis van zachte informatie wordt gesteld. Ook dan moet nog bekeken worden wat er moet gebeuren, maar dan behoor je dit soort uitspraken niet te doen op de wijze zoals nu is gebeurd.

Ik vraag de minister dan ook of hij de kwalificatie die hij nu heeft gebruikt, namelijk "voorbarig geuit", ook aan de betreffende officier van justitie wil voorhouden.

Een belangrijk winstpunt vind ik dat de minister enerzijds zegt dat het zachte informatie is en dat het in Amsterdam ook niet heeft geleid tot conclusies waar een vervolg aan zou moeten worden gegeven in de vorm van een strafrechtelijk onderzoek, maar dat hij anderzijds de opdracht heeft gegeven om tot een landelijk beeld te komen. Ik dank hem voor die toezegging, omdat daarmee volstrekte helderheid kan ontstaan. Ik vraag hem – misschien is het overbodig – om op het moment waarop dat beeld ontstaat de Kamer daarover te informeren, opdat de krantenkoppen van de afgelopen week in de zin van "Corruptie in de politiek" gecorrigeerd kunnen worden. Juist die koppen in de krant zijn voor ons aanleiding geweest om deze mondelinge vragen te stellen. Wij moeten af van een beeld, zeker als dat beeld niet nodig is, dat het vertrouwen van mensen in de politiek wordt beschaamd door zachte informatie. Dat kan niet acceptabel zijn. Als er harde informatie is, moeten maatregelen worden genomen, maar als de informatie te zacht is, moeten degenen die op basis daarvan harde conclusies trekken, gecorrigeerd worden. Ik ben dan ook tevreden met de toezegging van de minister.

Ten slotte spijt het mij dat de commissie voor de Inlichtingen- en veiligheidsdiensten niet de bevoegdheid heeft om ons hierover te informeren. Daar ligt precies de kern van de kritiek die wij op deze commissie hebben.

Minister **Korthals**: Voorzitter! Uit het citaat blijkt dat de heer Teeven heeft bedoeld te zeggen dat criminelen

proberen om politici en rechters te beïnvloeden, dus niet dat er criminaliteit is bij politici en rechters. Inderdaad is nu het beeld ontstaan dat die criminaliteit er wel degelijk zou kunnen zijn. Ik ben het met de heer Rosenmüller eens dat je niet op basis van zachte informatie – en dat geldt zeker voor een officier van justitie – algemene uitspraken moet doen. Dat leidt immers al snel tot misverstanden. Er wordt met de betreffende officier van justitie gesproken, hetgeen verder een interne zaak is.

Als het landelijk beeld eenmaal is geschetst, waarbij ik overigens verwacht dat het weinig tot niets oplevert, ben ik uiteraard bereid de Kamer daarover te informeren.

De **voorzitter**: Een aantal leden heeft bij deze mondelinge vragen het woord gevraagd, maar dat zal niet mogelijk zijn. Men zal hebben gezien dat wij nog andere vragen hebben die zeer actueel zijn en die ik graag allemaal afhandel. Ik geef bij dit onderwerp nog twee leden het woord voor het stellen van aanvullende vragen.

De heer **De Graaf** (D66): Voorzitter! Ik ben blij dat de minister kritische woorden heeft gesproken in de richting van de officier van justitie die het betreft. Toch vind ik dat de minister nog behoorlijk mild is in zijn beoordeling. Vindt hij het wel een taak van leden van het openbaar ministerie om zachte informatie, dus informatie die via het geruchten-circuit toevallig een politieagent bereikt en daar in een zacht register wordt opgeslagen, naar buiten te brengen, ongeacht de aard van die informatie? Als hij vindt dat dit niet de taak van leden van het openbaar ministerie is, zou hij dat dan niet alleen aan de betrokken officier van justitie willen laten weten, maar ook aan het gehele openbaar ministerie? Vindt verder de minister, nu deze uitspraak is gedaan, dat hij kan volstaan met een gesprek met de betrokken officier van justitie?

Minister **Korthals**: Voorzitter! Het gesprek met de betrokken officier van justitie zal worden gevoerd door de voorzitter van het college van procureurs-generaal. Dit blijft een

zaak tussen deze voorzitter en de betrokken officier van justitie en behoort verder niet in de publiciteit aan de orde te komen.

Ik ben het met de heer De Graaf eens dat het geen taak van officieren van justitie is om zachte informatie naar buiten te brengen of op basis daarvan te werken. Daarom wordt ook met de betrokken officier van justitie gesproken. Ik zal dat uiteraard ook duidelijk maken aan het gehele openbaar ministerie.

De heer **Van Oven** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie is ongerust over de uitlatingen van de heer Teeven en herkent zich absoluut niet in het beeld dat zelfs geprobeerd zou worden fractieleden om te kopen. De minister heeft in twee zinnen gezegd dat er sprake zou kunnen zijn van poging tot omkoping – daarover bestaat zachte informatie – én dat er geen noodzaak is tot onderzoek. Bestaat er een verband tussen deze beide? De minister weet toch dat ook poging tot omkoping strafbaar is? Met andere woorden: is de informatie zelfs voor een onderzoek naar poging tot omkoping te zwak?

Minister **Korthals**: Voorzitter! Er wordt onderzoek ingesteld als wordt gesteld dat er sprake is van poging tot omkoping. Er komt een strafrechtelijk onderzoek zodra dit eerste onderzoek leidt tot de indruk dat er een verdachte is. Daarvan is hier geen sprake.

Vragen van het lid Schimmel aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, over **de totstandkoming van klachtencommissies in de uitvoering van de Wet medische keuringen**.

Mevrouw **Schimmel** (D66): Mevrouw de voorzitter! Op 1 januari 1998 is de Wet medische keuringen in werking getreden. De wet is bedoeld om te voorkomen dat mensen met gezondheidsklachten belemmering ondervinden bij de toegang tot de arbeidsmarkt. Werkgevers mogen alleen aanstellingskeuringen laten verrichten als aan de functie

Schimmel

bijzondere eisen van medische geschiktheid kunnen worden gesteld. De wet geeft werkgevers, werknemers en artsorganisatie de mogelijkheid binnen drie jaar een klachtencommissie in te stellen. Zo'n klachtencommissie is belangrijk omdat de sollicitant daar terecht kan als in strijd met de wet wordt gehandeld.

Vanaf het begin van de inwerking-treding van de wet verzetten de werkgevers zich tegen de instelling van een klachtencommissie. Hierover zijn vorig jaar Kamervragen gesteld door de heren Van Boxtel en Marijnissen en mevrouw Kant. De staatssecretaris heeft toen gezegd dat hij de voorbereidingen voor de opstelling van een algemene maatregel van bestuur ter hand zou nemen indien na verloop van tijd zou komen vast te staan dat de instelling van een klachtencommissie aanstellingskeuringen niet binnen de in de Wet medische keuringen gestelde periode van drie jaar tot stand zou komen. Hij heeft in het najaarsoverleg een oproep gedaan. Samen met mijn collega's Wilders en Smits heb ik een motie ingediend om er in ieder geval voor te zorgen dat er een meldpunt kwam. De staatssecretaris heeft hieraan voldaan, maar een meldpunt is geen klachtencommissie.

Morgen zal het voorjaarsoverleg plaatsvinden. Uit de agenda blijkt dat het kabinet nog eens een uiterste beroep zal doen op sociale partners voor het instellen van een klachtencommissie. Tegelijkertijd heeft de Stichting van de arbeid het signaal afgegeven dat er geen klachtencommissie door zelfregulering zal komen.

Voor mijn fractie is de tijd van oproepen achter de rug nu zo duidelijk blijkt dat er binnen de termijn van drie jaar niets tot stand zal komen. Is de staatssecretaris er ook zo langzamerhand van overtuigd dat het geen zin meer heeft een dringende oproep te doen? Is het niet beter nu met de voorbereiding van een algemene maatregel van bestuur te beginnen opdat de sollicitanten waarbij in strijd met de Wet medische keuringen is gehandeld, een mogelijkheid hebben hun klacht bij een commissie te deponeren? Wil de staatssecretaris een algemene maatregel van bestuur voorbereiden die per 1 januari 2000 in werking kan treden?

Hetzelfde geldt voor het andere onderdeel van de wet, namelijk het instellen van een klachtencommissie voor verzekeringskeuringen. Ook deze klachtencommissie komt maar niet tot stand. Hoe staat het er nu mee? Geldt ook hier niet dat het bij een duidelijk gebrek aan inspanningen dan wel bereidheid bij de betrokken partijen tijd wordt zelf regelingen te gaan voorbereiden?

Staatssecretaris **Hoogervorst**: Voorzitter! Het is waar dat er morgen voorjaarsoverleg zal plaatsvinden en dat daarvoor de Wet medische keuringen op de agenda staat. Ik weet niet zeker of ik die agenda aan de Kamer heb toegestuurd. Ook is het correct dat daarin over de Wet medische keuringen zal worden gesproken. Voor het voorjaarsoverleg ontvang ik een brief van de Stichting van de arbeid, gedateerd op 7 juni 1999, waarin men stelde dat men na rijp beraad tot de conclusie is gekomen dat men niet tot de instelling van een dergelijke commissie zal kunnen overgaan vanwege onvoldoende draagvlak bij de achterban van een van de partners. Ik betreur dit zeer, want de regering heeft er bij de totstandkoming van de Wet medische keuringen bij herhaling op gewezen dat zij er belang aan hecht dat partijen tot zelfregulering in de vorm van een klachtencommissie komen. Overeenstemming tussen alle betrokken partijen zou dan tot draagvlakvergroting kunnen leiden.

Zover zal het dus niet komen. Daarom is nu het moment aangebroken waarop de regering haar verantwoordelijkheid zal moeten nemen en zelf de organisatorische en juridische voorbereidingen zal moeten treffen voor de vorming van een klachtencommissie. Dat heb ik de Kamer beloofd en dat zal ik dus ook doen.

Bij de fasering van de werkzaamheden ligt het voor de hand om met een schuin oog naar de termijn te kijken die aan de sociale partners was gegund om tot zelfregulering te komen. In het overleg van 13 oktober met de Kamer zei ik dat die termijn niet voor niets op drie jaar is gesteld, want het gaat hier om een heel ingewikkelde zaak: er moeten keuzes worden gemaakt rond de vraag of er alleen een klachtencommissie voor de aanstellingskeuringen en de

gezondheidsvragen moet komen, of ook voor verzekeringskeuringen; ook moet worden besloten of er afzonderlijke commissies voor aanstellings- en verzekeringskeuringen moeten komen. Wij zullen hier heel serieus naar kijken.

Ook moet er een keuze worden gemaakt omtrent zaken als de samenstelling, de bevoegdheden en de juridische status van de commissie: is zij een bestuursorgaan of een stichting? Ook zal een duidelijk toetsingskader moeten worden ontwikkeld dat antwoord geeft op de vragen rond het doel van de keuring en de functies waarvoor een aanstellingskeuring gerechtvaardigd is.

Al met al zal dit behoorlijk wat tijd vergen. Ik wil toezeggen dat ik mijn uiterste best zal doen om deze klus te klaren voordat de oorspronkelijke termijn van drie jaar, waarvan nu dus de helft voorbij is, is verlopen.

Mevrouw **Schimmel** (D66): Voorzitter! Hier op het spreekgestoelte staat een vrolijk en gelukkig mens. Ik begrijp dat de staatssecretaris morgen geen dringend beroep op de sociale partners zal doen, maar zal zeggen dat hij voorbereidingen treft voor een AMvB, zowel voor een klachtencommissie aanstellingskeuring als voor een klachtencommissie verzekeringskeuringen en dat hij zijn uiterste best zal doen om een en ander op 1 januari 2000 in werking te doen treden. Dat is eerlijk gezegd meer dan ik had durven hopen.

Staatssecretaris **Hoogervorst**: Voorzitter! Nu ik mevrouw Schimmel zo gelukkig heb gemaakt, is mijn dag weer goed.

De heer **Van Dijke** (RPF): Voorzitter! Ook ik ben een gelukkig mens; daar zal mijn vraag verder niets aan afdoen. Waar ik wel mee zit, is dat de verantwoordelijkheid van werkgevers en werknemers op deze manier wordt afgewenteld. Kan de staatssecretaris zeggen welke consequenties hij hieraan verbindt voor de werkgevers en werknemers?

De heer De Wit (SP)

Staatssecretaris **Hoogervorst**:

Voorzitter! De wet zat als volgt in elkaar: aan de sociale partners werd een kans gegeven om tot zelfregulering over te gaan en daarbij was het altijd duidelijk dat de overheid haar verantwoordelijkheid zou nemen als dit niet gebeurde. Ik betreur het dat de sociale partners dit niet hebben gedaan; ik vind dat zij daarmee in hun eigen vlees snijden, maar uiteindelijk kan ik het hun niet kwalijk nemen dat zij niet de verantwoordelijkheid oppikken die rechtens niet bij hen ligt. Met andere woorden: zij laten zelf hun kans voorbijgaan, nu is het aan de regering om actie te ondernemen.

De heer **De Wit** (SP): Mevrouw de voorzitter! Ook ik ben blij met het antwoord van de staatssecretaris, maar niettemin wil ik een aanvullende vraag stellen die handelt over de motie waarover mevrouw Schimmel heeft gesproken. Daarin staat onder meer: "verzoekt de regering indien in december blijkt dat genoemde representatieve organisaties niet op korte termijn tot instelling van een onafhankelijke klachtencommissie zullen komen, voorbereidingen te treffen en zelf een onafhankelijke klachten-

commissie in het leven te roepen". Met andere woorden: de regering heeft in december 1998 het meldpunt in het leven geroepen bij het brede platform, maar op dat moment was duidelijk dat de werkgevers niet wilden komen tot een klachtencommissie. Waarom zijn niet toen al voorbereidende werkzaamheden verricht om tot een klachtencommissie te komen?

Staatssecretaris **Hoogervorst**:

Mevrouw de voorzitter! Ik ben niet tot die werkzaamheden overgegaan, omdat in december 1998 sociale partners, vooral de werkgevers, mij nog eens uitdrukkelijk beloofden dat zij een laatste poging zouden wagen om zelf tot instelling van de klachtencommissie te komen. Dat is geprobeerd, maar het is stukgelopen. Vandaar dat wij nu met een nieuwe situatie te maken hebben.

Vragen van het lid Van Middelkoop aan de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, over **de lage opkomst bij de laatstgehouden verkiezingen voor het Europees Parlement**.

De heer **Van Middelkoop** (GPV):

Mevrouw de voorzitter! De vorige week, op dinsdagavond, spraken wij hier over het verlenen van spreekrecht aan europarlementariërs in de Tweede Kamer. Twee dagen later bleek de Nederlandse kiezer aanzienlijk minder geïnteresseerd te zijn in europarlementaire activiteiten. De zeer lage opkomst bij de verkiezingen voor het Europees Parlement is natuurlijk ook ons probleem. Dit raakt immers aan de legitimiteit van een parlementair orgaan waarvan de bevoegdheden zijn verleend door de nationale wetgevers; ze zijn neergelegd in verdragen.

Welke conclusie moeten wij trekken uit deze verontrustende lage opkomst? Die opkomst is structureel laag, niet alleen in Nederland maar ook elders in Europa. Ik leg deze vraag ook voor aan die politieke partijen die er nooit genoeg van krijgen als het gaat om het verlenen van steeds meer bevoegdheden aan het Europees Parlement.

Is de staatssecretaris het met mij eens dat deze lage opkomst laat zien dat het Europees Parlement nog altijd het karakter van een echte volksvertegenwoordiging mist? Is hij het met mij eens dat er kan worden gesproken over een legitimiteitscrisis?

Vaak is gesteld dat de electorale belangstelling voor het Europees Parlement zou groeien wanneer dat parlement over meer bevoegdheden zou gaan beschikken. Welnu, in de verdragen van Maastricht en Amsterdam is dat gebeurd. Bovendien heeft het Europees Parlement eerder dit jaar zijn tanden laten zien door de Commissie naar huis te sturen. Echter, dit alles schijnt de burgers nauwelijks iets te interesseren. Die stelling blijkt dus niet te kloppen. Is de staatssecretaris het met deze conclusie eens?

Zou daaruit niet een andere conclusie moeten worden getrokken, namelijk dat wij te veel beslissingsmacht hebben verleend aan een orgaan dat bij de burgers niet leeft? Moet dit voor het regeringsbeleid en de opstelling van de Kamer niet betekenen dat met betrekking tot de bevoegdheden van het Europees Parlement op z'n best de status quo moet worden gehandhaafd? Misschien moet er ook worden nagedacht over het terugnemen van bevoegdheden naar het nationale vlak waar de democratie wél leeft.